

اسرار و فواید بسم الله ...

اهمیت گفتن بسم الله الرحمن الرحيم

نقش و اهمیت شروع هر کار با نام پروردگار تا آنجا است که رسول خدا (صلی الله علیه وآله) می فرماید: هر کار مهمی که در آن "بسم الله" ذکر نشود، بی فرجام است.

اهمیت گفتن بسم الله ...

نقش و اهمیت شروع هر کار با نام پروردگار تا آنجا است که رسول خدا (صلی الله علیه وآله) می فرماید: "قال الله تبارک و تعالی کل امر ذی بال لا یذکر بسم الله فیه فهو ابر؛ خداوند متعال می فرماید: هر کار مهمی که در آن "بسم الله" ذکر نشود، بی فرجام است. (۱)

پایداری و بقای عمل، بسته به ارتباطی است که با خدا دارد؛ از اینرو خداوند بزرگ در نخستین آیات قرآن بر پیامبر رحمت، دستور می دهد که تبلیغ اسلام را با نام خدا شروع کند: اقرأ باسم ربک. (علق/۱) حضرت نوح (صلی الله علیه وآله) در آن طوفان سخت و عجیب، هنگام سوار شدن بر کشتی و حرکت روی امواج کوه پیکر آب که هر لحظه با خطرهای فراوانی روبه رو بود، برای رسیدن به سر منزل مقصود و پیروزی بر مشکلات، به یاران خود دستور می دهد که هنگام حرکت و توقف کشتی: "بسم الله" بگویند؛ [و قال اركبوا فیها بسم الله مجراها و مرساها؛ (هود۴۱)] "و گفت در کشتی سوار شوید. "بسم الله"، معبر و محل عبور و [موجب] متوقف شدنش است. "سرانجام، آن‌ها این سفر پرمخاطره را با پیروزی، پشت سر گذاشتند و با سلامت و برکت از کشتی پیاده شدند.

همچنین سلیمان نبی (صلی الله علیه وآله) سرآغاز نامه به ملکه سبا، را "بسم الله" قرار می دهد: اِنَّه من سلیمان و انه "بسم الله الرحمن الرحیم (نمل ۳۰)" این نامه از سلیمان است و چنین است: به نام خداوند بخشنده مهربان طبق همین اصل، تمام سوره های قرآن با بسم الله آغاز می شود تا هدف اصلی که همان هدایت و سوق بشر به سعادت است از آغاز تا انجام با پیروزی قرین باشد.

پی نوشت ها:

۱- تفسیر الامام العسکری، امام حسن عسکری (علیه السلام) ص ۵۲.

جمله بسم الله

جمله "بسم الله"، حاوی کلمه، "الله" است که جامع ترین نامهای خدا می باشد؛ زیرا با بررسی اسامی خدا در قرآن مجید و یا سایر منابع اسلامی نشان می دهد که هر کدام از آن‌ها یک بخش خاص از صفات خدا منعکس می سازد. تنها نامی که اشاره به تمام صفات و کمالات الهی می کند یا به تعبیر دیگر، جامع صفات جلال و جمال است، همان "الله" است.

روایت های بسم الله ...

از مولای متقیان حضرت علی (علیه السلام) روایت شده است: وقتی که بسم الله الرحمن الرحیم بر پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) نازل شد، آن حضرت فرمود: اولین بار که این آیه بر حضرت آدم نازل شد فرمود: تا زمانی که فرزندان من این آیه را قرائت کنند از عذاب (الهی) در امان خواهند بود.

نور دلها

بسم الله نور دل دوستان است، آئینه جان عارفان است، چراغ سینه موحدان است، آسایش رنجوران و مرهم خستگان است، شفای درد و طبیب بیمار دلان است.

سوگند مقدس

جابر بن عبد الله انصاری می گوید: هنگامی که بسم الله الرحمن الرحیم نازل شد، ابر به سوی مشرق گریخت و باد آرام گرفت و دریا طوفانی شد و حیوانات گوش فرا دادند و شیطانها از آسمان رانده شدند و خدای متعال به عزت و جلالش سوگند یاد کرد که بسم الله بر هر چه خوانده شد خداوند آن را با برکت گرداند.

درس اول
امام باقر (علیه السلام) فرمود: چون حضرت عیسی (علی نبینا و آله و علیه السلام) متولد شد به سرعت رشد کرد تا آن جا که در هفت ماهگی، مادرش دست او را گرفت و نزد معلم برد. در ابتدای تعلیم، معلم گفت: بسم الله الرحمن الرحیم و عیسی (علی نبینا و آله و علیه السلام) آن را تکرار کرد... .

نامی شگفت

در کتاب تفسیر فاتحه الكتاب در بحث مربوط به بسم الله الرحمن الرحیم از مفاتیح الغیب نقل شده است که: یکی از خواص اسم الله جل جلاله این است که چون الف آن را حذف کنند لله باقی بماند و این هم مختص خدای سبحان است لله الامر من قبل و من بعد [۵] اگر لام اول لله را بیفکنند، له می ماند، آن نیز مخصوص حق تعالی است، زیرا غیر خدا مالکیت حقیقی ندارند له الملك و له الحمد [۶] و اگر لام له را حذف کنند، آن نیز بر ذات او دلالت دارد، مانند هو در قل هو الله احد

شهر رحمت

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: در بهشت شهری است به نام مدینه الرحمه که بی نهایت زیباست، هر که به آن رسید از رحمت رست و به رحمت پیوست. در آن شهر خانه ای است به نام بیت الجلال که درهای بسیار دارد و کلید درهای آن بسم الله الرحمن الرحیم است. چون بنده مؤمن بسم الله را با اخلاص بر زبان راند درها باز شود و از سوی خداوند ندا شود که مُلک این خانه و ولایت این شهر را به تو سپردیم.

سه هزار نام در سه نام

بعضی گفته اند: خدای متعال سه هزار نام دارد، هزار نام مخصوص فرشتگان مقرب است که آنان می دانند؛ هزار نام مخصوص پیامبران و نهد و نود و نه نام مربوط به امت هاست. خدای سبحان از آن سه هزار نام یک نام را برای خود برگزیده و هیچ ملک مقرب و نبی مرسلی از آن خبر ندارد و این اسم را مخزون سر مکنون گویند.

از آن نهصد و نود و نه اسم که سهم امت‌هاست سیصد اسم در تورات ذکر شده است و سیصد اسم در زبور و سیصد نام در انجیل و نود و نه اسم در قرآن و چون امت محمد (صلی الله علیه و آله) بهترین امت‌هاست خداوند مجموع معانی آن سه هزار نام را در سه اسم خود که در بسم الله الرحمن الرحيم (= الله، رحمن، رحيم) وجود دارد به ودیعت نهاده و هر یک را به معنای هزار اسم خود قرار داده و به امت اسلام ارزانی داشته تا هر بنده‌ای که این اسم و معنای آن‌ها را بداند چنان باشد که تمامی نام‌های خداوند را خوانده و دانسته است. دهندش ز هر خرمنی خوشه‌ای بیابد ز هر گوشه‌ای توشه‌ای

بزرگ ترین آیه

شخصی به امام کاظم (علیه‌السلام) عرض کرد: کدام آیه در کتاب خداوند بزرگ تر است؟ حضرت فرمود: بسم الله الرحمن الرحيم

وصیت عارف

عارفی وصیت کرد بسم الله الرحمن الرحيم را بر کفن او بنویسند پرسیدند: این کار چه سودی دارد؟ گفت: چون قیامت بر پا شود و همه مردم از قبر برخیزند، گویم: پروردگارا! برای ما کتابی فرستادی و در عنوان و آغاز آن بسم الله الرحمن الرحيم ثبت کردی، امروز با عنوان کتاب خود با ما رفتار کن.

آثار رحمت الهی

خداوند صفات متعددی دارد ولی در تمام مواقع در کنار عبارت بسم الله؛ الرحمن الرحيم را می‌آورد و خود را با این صفات یاد می‌کند. و حال آن که ممکن بود بگوید بسم الله العليم الحكيم، بسم الله الجبار المنتقم و همچنین سایر صفات. نکته مطلب، در جلب قلوب مردم از راه رحمت است. برای جمع آوری مردم هیچ نیرویی بهتر از رحمت - که موجد امید است - نیست. مردم وقتی امید پیدا کردند حرکت می‌کنند و امید از راه رحمت و بشارت میسر است. پیغمبری که می‌خواهد تمام طبقات مردم را جمع و آنان را امیدوار کند. باید قدرتی در اختیار داشته باشد که به وسیله آن در مردم روح امید ایجاد کند. بشارت و رحمت بهترین ابزار برای ایجاد امید است. از این رو می‌گوید: سبقت رحمته غضبه [۱۳] فضل و رحمتش بر غضبش سبقت دارد. آوردن رحمن و رحيم در بسم الله باعث امیدواری و تجمع مردم بر گرد پیغمبر است، از این رو تمام مظاهر مختلف اسلام رحمت معرفی شده است، قرآن را هدی و رحمه للمؤمنين [۱۴] رسول را و ما ارسلناک الا رحمه للعالمين [۱۵] و اشداء علی الکفار رحماء بینهم [۱۶] برمی‌شمرد.

جاذبه آیه رحمت

یکی از مردم ژاپن که به اسلام گروید در بخشی از نامه‌اش می‌نویسد: بسیاری از مردم ما در ژاپن در واقعه هیروشیما و نابودی و مجروح و مقتول شدن هزاران انسان، حتی ادیان خود را از دست دادند زیرا این حمله وحشیانه از سوی کشوری به ما صورت گرفت که از خدا و از مسیح و مذهب دم می‌زد - یعنی آمریکا - جمعی از در گذشتگان آن فاجعه از نزدیکان خود من بودند لذا من از جنگ و خشونت نفرت دارم و به رحم و عدالت و احسان و ایمان به خدای رحيم و عادل کشش دارم... برای من بیان شد که نخستین آیه‌ای که بر پیغمبر (صلی الله علیه و آله) نازل شد، بسم الله الرحمن الرحيم است که در آن دو بار از رحمت خداوند سخن به میان آمده است و یکصد و چهارده بار در قرآن تکرار گردیده و هر مسلمانی علاوه بر ضرورت قرائت آن در نمازهایش قبل از شروع هر کار باید بسم الله الرحمن الرحيم بگوید... و من برای همین امور حیاتی مسلمان شده‌ام.

زبان غفلت

عبد الله بن یحیی می‌گوید: به محضر علی (علیه‌السلام) مشرف شدم و هنگامی که خواستم بر روی تخت بنشینم پایه آن شکست و بر زمین افتادم و سرم آسیب دید. حضرت علی (علیه‌السلام) فرمود: شکر خداوندی را که کفاره گناهان شیعیان ما را در دنیا قرار داد تا همین جا

پاک شوند. عبد الله می‌گوید: عرض کردم: چه گناهی کرده‌ام که شکسته شدن سرم کفاره آن باشد؟ حضرت فرمود: وقتی که نشستی بسم الله نگفتی.

جامع ترین نام

در کتاب آیه شریفه بسمله در فرهنگ اسلامی آمده است: محققان و مفسران علوم قرآنی برای اثبات این نکته که کلمه جلاله الله همانا جامع ترین نام برای ذات احدیت است، به دلایلی استناد کرده‌اند که به چند نمونه آن اکتفا می‌شود:

- ۱- اسمای دیگر الهی غالباً به عنوان صفت برای کلمه جلاله الله به کار می‌رود بدون آن که کلمه جلاله الله به عنوان صفت برای دیگر اسمای الهی واقع شود به عنوان مثال صحیح است گفته شود: الله العالم ولی نمی‌توان گفت: العالم الله لذا در قرآن می‌خوانیم ان الله سمیع علیم و نمی‌خوانیم: ان سمیعاً علیماً الله و....
- ۲- توصیف قدرت مطلقه حاکم بر نظام هستی با عنوان الله مخصوص مسلمانان جهان است و مذاهب دیگر از معبود حقیقی مسلمانان با همین نام یاد می‌کنند نه اسمای دیگر الهی.
- ۳- در مقام ابراز شهادتین و قبول اسلام و بیان توحید و یگانه پرستی باید گفت: اشهد ان لا اله الا الله و نمی‌توان گفت: اشهد ان لا اله الا العلیم یا الا الخالق، الا الرازق و....
- ۴- تبادر ذهنی، آدمی اصلاً با شنیدن لفظ جلاله بدون فرینه شدن لفظ دیگری به یاد معبود و معشوق حقیقی می‌افتد. پس یک مسلمان با ذکر لفظ جلاله الله گویی تمامی اسما و صفات حضرت حق (جل و جلاله) را بیان نموده است چون که صد آمد نود هم پیش ماست.

برکات نام او

بسم الله الرحمن الرحیم: به نام او که زبان‌ها گویا شده به نام او، جان‌ها شیدا شده به نام او، بیگانه آشنا شده به نام او، زشت‌ها زیبا شده به نام او، کارها هویدا شده به نام او، راه‌ها پیدا شده به نام او. به نام او که چشم‌ها گریان به نام او، دل‌های عارفان سوزان به نام او، سرهای والهان خروشان به نام او، تن‌های عاشقان پیچان به نام او.

دستور العمل

یکی از عارفان گفته است: هر که مشکلی دارد و از تدبیر و حل آن عاجز است در روز جمعه پس از ادای نماز عصر هیچ ذکر نخواند و با حضور قلب کامل دو نام رحمن و رحیم را - که مخصوص خدای سبحان است - به صورت ندا تا غروب آفتاب تکرار کند و پس از آن سر به سجده بگذارد و حاجتی که دارد از خداوند بخواهد، البته بر آورده شود.

شفای قیصر

قیصر روم به سر دردی شدید مبتلا شده بود که تمام پزشکان از درمان او عاجز ماندند. نامه‌ای به محضر امیرمؤمنان علی (علیه‌السلام) نوشت و گزارش حال خود را به آن حضرت عرض کرد. امام علی (علیه‌السلام) کلاهی را نزد وی فرستاد و فرمود: آن را بر سر نهد تا شفا یابد. قیصر چون آن را بر سر گذاشت فوراً شفا یافت و بسیار تعجب کرد. دستور دارد آن کلاه را بشکافند و ببینند داخلش چیست. وقتی که آن را شکافتند کاغذی در آن یافتند که نوشته بود بسم الله الرحمن الرحیم قیصر روم دریافت که شفای او از برکت بسم الله بود و برای همین مسلمان شد.

آغاز نامه‌ها

امام صادق (علیه‌السلام) فرمود: پیش از اسلام، مردم در آغاز نامه‌های خود می‌نوشتند بسمک اللهم - پروردگارا! به نام تو - و چون آیه شریفه انه من سلیمان و انه بسم الله الرحمن الرحیم [۲۴] نازل شد، از آن پس در ابتدای نامه می‌نوشتند: بسم الله الرحمن الرحیم.
*مرحوم علامه مامقانی رحمت الله علیه (متوفای ۱۳۵۱ق) در کتاب سراج الشیعه فی آداب الشریعه (ص ۱۷۹ - ۱۸۰) از نوشتن بسم الله به بهترین خط ممکن در صدر نامه‌ها به عنوان یک امر مستحبی یاد کرده است.

سرچشمه مهربانی‌ها

درباره تفسیر الرحمن الرحیم می‌خوانیم که: در آن اشاره‌ای است که نعت‌های سرشار و پراکنده - در دو جهان - تماما از خداوند است و برای اوست رحمت همگانی دنیا و رحمت ویژه عالم آخرت. در روایت آمده است که: الرحمن همان (کسی) است که به روزی بندگانش شدیداً متمایل است و مواد روزیش را از آنان نبرد اگر چه آنان فرمانش نبرند. و علی (علیه‌السلام) فرمود (خداوند) رحیم است به بندگان مؤمن. و از رحمت اوست که صد رحمت آفرید و از آن، رحمت واحدی در همه آفریدگان قرار داد و با آن رحمت واحد، مردم به یکدیگر مهربان و دلسوزند.

سیره مشترک

ادب دینی شروع کار با نام خدا، تنها ره آورد پیامبر خاتم (صلی الله علیه و آله) نیست، بلکه از طلیعه نامه حضرت سلیمان (علی نبینا و آله و علیه السلام) به ملکه سبأ بر می‌آید که سایر پیامبران نیز کارها و مکتوبات خود را با کلمه طیه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ آغاز می‌کردند: قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيْكِ كِتَابٌ كَرِيمٌ * إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ [۲۸] و از روایات اهل بیت (علیهم السلام) استفاده می‌شود که همه کتب آسمانی با مضمون این کریمه آغاز شده است [۲۹] و این سیره مشترک همه پیامبران الهی بوده است و در نامه کریمانه حضرت سلیمان (علی نبینا و آله و علیه السلام) نیز پس از نام خدا، دعوت به پذیرش توحید مطرح شده است: أَلَّا تَعْلَمُوْا عَلَيَّ وَأَتُونِيْ مُسْلِمِيْنَ [۳۰] و نباید پنداشت که در این نامه توحیدی، سلیمان پیامبر نام خود را بر نام خدا مقدم داشته است: إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللّٰهِ ؛ زیرا جمله تَهُ مِنْ سُلَيْمَانَ ادامه سخن گزارشگر (ملکه سبأ) است، نه طلیعه نامه حضرت سلیمان.

بسم الله در قرائت قرآن

الف: اول سوره‌ها: چون بسم الله در ابتدای همه سوره‌ها یکی از آیات قرآن است، هنگام تلاوت از اول سوره‌ها، گفتن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ واجب است. به جز سوره توبه (=برائت) که بدون بسم الله نازل شده است و نباید آن را در اول سوره برائت بخوانند.

ب: وسط سوره‌ها: در صورت شروع قرائت از وسط سوره‌ها، می‌توان بدون بسم الله یا با بسم الله شروع کرد. هر چند خواندن بسم الله الرحمن الرحيم فضیلت و ثواب زیادی دارد، ولی در وسط سوره برائت بهتر است بدون بسم الله و تنها با اعوذ بالله خوانده شود تا نشانه‌ای باشد از این که در ابتدای سوره برائت بسم الله وجود ندارد. [۳۳]* کسی که قرآن می‌خواند از هر جای قرآن باشد، (اول، وسط و یا آخر سوره) قبل از گفتن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ مستحب است بگوید: اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - پناه می‌برم به خداوند از شیطان رانده شده -

خداوند متعال در سوره نحل به پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌فرماید: فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ [۳۵] هنگامی که قرآن می‌خوانی، از شر شیطان مطرود به خدا پناه بر

علت تقدم اعوذ بالله بر بسم الله

سؤال: چرا اعوذ بالله را بر بسم الله مقدم داشتند؟

پاسخ: اعوذ بالله مثل صابونی است که با آن جامه‌های آلوده و چرکین را پاک می‌سازند؛ چون بنده عازم تلاوت قرآن شود، دهان آلوده به نامشروعات باشد، چون اعوذ بالله گوید دهان و زبان او پاک شود و شایسته آن گردد که کلام احدی را بر زبان گذراند.

هنگام درماندگی

حضرت علی (علیه‌السلام) فرمود: من از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم که فرمود: هر گاه به شدت در تنگنا قرار گرفتی و درمانده شدی بگو بسم الله الرحمن الرحيم و لاحول ولا قوه الا بالله العلی العظيم که به برکت این کلمات، بلاها و آفت‌ها از تو دور گردد و از آن‌ها مصون و محفوظ بمانی.

آمزش الهی

در کتاب تفسیر فاتحه الكتاب در بحث مربوط به بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ و آمزش الهی و مهربانی او آمده است: پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: روز قیامت بنده‌ای از اهل ایمان را حاضر کنند، به او خطاب شود ای بنده من! از نعمت من در معصیت استفاده کردی، هر چه نعمتم را بیشتر کردم تو بیشتر به گناه آلوده شدی. بنده از خجالت معصیت سر به زیر می‌افکند. خطاب شود که ای بنده من! سر بردار که همان ساعت که معصیت

کردی تو را آمرزیدم. بنده‌ای دیگر را حاضر کنند که به خاطر زیادی گناهانش سرافکنده است و از خجلت گناه در درگاه الهی می‌گریزد. به او خطاب شود: ای بنده من! آن روز که گناه می‌کردی و می‌خندیدی تو را (رسوا و) شرمسار نساختم، امروز که خجالت می‌کنشی و گناه نمی‌کنی و زاری می‌کنی چگونه تو را عذاب کنم، گناهانت را بخشیدم و به تو رخصت ورود به بهشت دادم.

درسی از پیامبر (صلی الله علیه و آله) روایت شده است: پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) آیه شریفه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ فَرَأَتْ کَرْد و آن را بیست بار تکرار نمود تا در معناهای آن اندیشه کند، و ابوذر می‌گوید: رسول خدا یک شب این آیه شریفه را تلاوت نمود و تکرار کرد: **إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ [۴۰]، [۴۱]** (گر آنها را مجازات کنی، بندگان تواند - و قادر به فرار از مجازات تو نیستند؛ و اگر آنان را ببخشی، توانا و حکیمی).

راه درمان یأس

برخی از بزرگان گفته‌اند: افتتاح سوره‌های قرآن با بسم الله و آغاز شدن کتاب خداوند با سوره فاتحه و فرار گرفتن بسم الله در ابتدای این سوره، دلیل قاطع است بر وسعت رحمت خداوند. دقت در همین امر بهترین و مؤثرترین درمان درد ناامیدی است. توجه به این مسأله که منشأ نزول قرآن همانا رحمت واسعه الهی است، مستلزم آن است که رهروان حقیقت در قبول امتثال امر الهی تعجیل کنند و از اکراه و سستی بپرهیزند تا امیدشان قوی‌تر گردد و ایمان و یقین داشته باشند که خداوند با قرار دادن بسم الله در آغاز قرآن و سوره فاتحه و توصیف ذات خود با رحمن و رحیم چگونه می‌شود که بر بندگان خود رحم نفرماید. آورده‌اند که: سائلی بر در عمارتی با شکوه رسید و چیزی خواست، بر خلاف انتظارش چیز کمی به او دادند. تبری آورد و خواست آن بارگاه را خراب کند. پرسیدند: چرا چنین می‌کنی؟ به صاحب عمارت گفت: یا خانه مطابق عطایت بساز و یا این که فراخور عمارت و درگاهت عطا کن. این بخشش اندک با این در بزرگ نمی‌سازد.

داستانهای شگفت انگیز بسم الله ...

اثرات گفتن بسم الله از روی اخلاص

رسول خدا ص فرمودند: در شب معراج وارد بهشت شدم و چهار رودخانه از آب، شیر، عسل و شراب دیدم! از جبرئیل پرسیدم این رودخانه ها از کجا می آید و به کجا می رود؟ جبرئیل فرمود: به حوض کوثر می رود، اما نمی دانم از کجا می آید، از خداوند سوال کن. رسول خدا ص فرمودند: دعا کردم، ملکی نزد من آمد و گفت: چشمهایت بر هم بگذار، من هم بستم. آن ملک گفت: چشمهایت را بگشا، گشودم درختی بزرگ به نظرم آمد که زیر آن درخت دری دیدم که بسته بود. آن ملک گفت: بگو بسم الله الرحمن الرحيم حضرت فرمودند: گفتم، درب باز شد. وارد شدم قبه ای (گنبدی) دیدم، اطراف این قبه بسم الله الرحمن الرحيم نوشته و از وسط هیم های نام خدا نهرها جاری است، ناگاه صدایی شنیدم می گوید: هر کس از روی اخلاص بسم الله الرحمن الرحيم را بگوید از این نهرها سیراب می کنم. ثمرات-ج ۳-ص ۴۵۱

بلند خواندن بسم الله و دور کردن شیطان

حضرت سجاد به ابو حمزه فرمودند: وقتی نماز بها می شود شیطان نزدیک امام جماعت می شود و می گوید آیا پروردگار را یاد کرده؟ یعنی بسم الله الرحمن الرحيم گفته است یا نه اگر گوید: آری شیطان می رود و اگر گوید نه، بر دو شانه امام جماعت سوار می شود و دو پایش را بر سینه امام آویزان می کند، در اینجا امام جماعت شیطان است تا اینکه نماز تمام شود. تفسیر اطیب البیان، ج ۱، ص ۷۸، به نقل از لالی الاخبار: ص ۳۴۷

بسم الله و اثر نکردن سم

وقتی که رسول خدا(ص) وارد مدینه منوره شدند و پرچم اسلام را بلند کردند، شخصی به نام عبد الله اُبی که یکی از دشمنان سر سخت پیامبر اسلام بود بر آن حضرت حسد برد و می خواست حضرت را به قتل برساند. عبد الله، حضرت و اصحاب حضرت را به منزلش دعوت کرد و غذای مسمومی را ترتیب داد. جبرئیل به رسول خدا(ص) خبر داد. همینکه غذا حاضر شد رسول خدا(ص) فرمودند: یا علی دعای پر منفعت را بر این غذا بخوان. علی(ع) دعا را خواندند: بسم الله الشافی، بسم الله الکافی، بسم الله الذی لا یضر مع اسمه شیءٌ و لا داءٌ فی الارض و لا فی السماء و هو السميع العليم. وقتی دعا خوانده شد همه غذا خوردند و سیر شدند و ضرری به آنها نرسید و با صحت و سلامتی برخاستند و رفتند. وقتی که عبد الله اُبی این صحنه را دید گمان کرد که آشپز فراموش کرده و سم را داخل غذا نریخته است. عبد الله رفت و تمام رفقایش را جمع کرد و از غذا خوردند و همه به جهنم واصل شدند. لالی الاخبار - مفتاح النبوه و ثمرات و الحياه - خزینه الجواهر

از حضرت رضا(ع) روایت شده است که فرمودند: بسم الله معنایش اینست که من خودم را به داغ و علامتی از علامتهای خدا داغ می زنم و آن داغ عبادت است تا همه بدانند من بنده چه کسی هستم.

بسم الله و دفع عذاب

حضرت عیسیٰ (ع) به قبری عبور کرد، دید ملائکه عذاب مرده ای را عذاب می کنند، حضرت عیسیٰ کار خود را انجام داد و به آن قبر برگشت دید ملائکه رحمت با طبعهایی از نور بر سر آن قبر ایستاده اند. حضرت عیسیٰ پس از اینکه تعجب کرد نماز خواند و این موضوع شگفت آور را از خداوند پرسید، خطاب شد: یا عیسیٰ! این مرد معصیت کار بود وقتی از دنیا رفت همسر او حامله بود وضع حمل نمود و پسری آورد آن زن پسر خود را پرورش داد تا بزرگ شد. مادر فرزندش را نزد معلم برد، هنگامی که معلم بسم الله الرحمن الرحیم را به آن پسر تعلیم داد من از این بنده ام حیا کردم که وی را در دل زمین بوسیله آتش معذب نمایم و حال آنکه پسرش در روی زمین نام مرا می برد.

تفسیر آسان، ص ۱۴ - خزینه الجواهر، ص ۲۸۴

بسم الله و توفیق توبه

بشر حافی از وزرای هارون بوده که مشغول به کارهای زشت بوده که به دست حضرت موسی بن جعفر (ع) توبه کرد و پای برهنه خدمت حضرت دوید از آن روز به بشر حافی معروف شد.

اما مرحوم محدث قمی نقل کرده اند که سبب توبه بشر حافی آن بوده است که در بین راه قطعه کاغذی یافت که در او نوشته بود بسم الله الرحمن الرحیم که پاهای مردم در راه بر آن گذارده شده بود این قطعه را برداشت و تمیز نمود و چند درهم عطر خرید پس ورقه را خوشبو نمود و در شکاف دیوار قرار داد پس در خواب دید گوینده ای می گوید: ای بشر مرا خوشبو و پاک نمودی من تو را طیب و پاکیزه در دنیا و آخرت قرار می دهم پس صبح که شد توبه کرد.

الکنی و اللقب از محدث قمی - روضات الجنات از محدث قمی - خزینه الجواهر ص ۶۴۰

بسم الله و کسب فهم

یکی از شاگردان شیخ انصاری رحمه الله علیه می گوید: چون از مقدمات علوم و سطوح فارغ گشتم، برای تکمیل تحصیلاتم به نجف اشرف رفتم و به مجلس درس شیخ حاضر شدم اما از مطالب و درس شیخ هیچ نمی فهمیدم خیلی به این حالت متاثر شدم تا جایی که به حضرت امیرالمومنین علی (ع) متوسل شدم.

شبی در عالم خواب خدمت آن حضرت رسیدم و حضرت علی (ع) بسم الله الرحمن الرحیم را در گوش من قرائت نمودند. چون صبح شد در مجلس درس شیخ حاضر شدم، درس را فهمیدم، کم کم جلو رفتم پس از چند روز به جایی رسیدم که در مجلس درس حاضر می شدم و صحبت می کردم. روزی از زیر منبر درس با شیخ بسیار صحبت نمودم و اشکال گرفتم. آن روز پس از ختم درس خدمت شیخ انصاری رسیدم، شیخ آهسته در گوش من فرمود: آن کس که بسم الله را در گوش تو خواند تا والذالین را در گوش من خواند.

این بگفت و برفت، من از این قضیه بسیار تعجب کردم، فهمیدم که شیخ دارای کرامت است، زیرا تا آن وقت به کسی این مطلب را نگفته بودم.

زندگی علماء-ص ۱۱۶

بسم الله و پاکی بدن

امام باقر علیه السلام فرمودند:

در اول هر کتابی که از آسمان نازل شد بسم الله الرحمن الرحیم بود پس هرگاه بسم الله را قرائت نمودی بر تو باکی نیست که استعاده نکویی (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم).

پس هرگاه بسم الله را قرائت نمودی بلاهای آسمان و زمین از تو منع می شود.

در روایت دیگر آمده: هر کس در اول وضویش بسم الله الرحمن الرحیم بگوید همه بدنش طاهر می شود و کسی که بسم الله الرحمن الرحیم نکوید بدنش طاهر نباشد مگر آن مقداری که آب رسیده است.

تفسیر اطبیب البیان، ج ۱، ص ۹۱

بسم الله النور و رفع تب

سلیمان می فرماید: حضرت زهرا(س) کلامی به من آموخت که حضرت رسول(ص) به او آموخته بود که صبح و شام آنرا می خواند.

حضرت زهرا س فرمودند: اگر می خواهی دردنیا هرگز به تب گرفتار نشوی مداومت کن بر این دعا:

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله النور - به نام خداوندی که نور است

بسم الله نور النور - به نام خداوندی که نور نور است

بسم الله نور علی نور - به نام خداوندی که نور است بالای نور

بسم الله الذی هو مدبر الامور - به نام خداوندی که فقط تدبیر کننده کارها است

بسم الله الذی خلق النور من النور - به نام خداوندی که نور را از نور آفرید

الحمد لله الذی خلق النور من النور - ستایش خدایی که نور را از نور آفرید

و انزل النور علی الطور فی کتاب مسطور - نور را بر کوه طور فرو فرستاد در میان نامه نوشته شده

فی رق منشور - در کاغذ و ورقه گشوده

بقدر مقدور - به اندازه معین

علی نبی محبوب - بر پیامبر دانشمند

الحمد لله الذی هو بالعز مذکور - ستایش مخصوص خدایی است که به عزت یاد شده

و بالفخر مشهور - و به فخر مشهور است

و علی السراء و الضراء مشکور - و بر خوشی و ناخوشی سپاس گذارده است

و صلی الله علی سیدنا محمد و اله اجمعین

مفاتیح الجنان بعد از دعای توسل

حضرت سلیمان فرمود: چون این دعا را از حضرت فاطمه(س) آموختم به خدا قسم به بیش از هزار نفر از اهل مکه و مدینه که

به تب مبتلا بودند آموختم پس همه به اذن خدای تعالی شفا یافتند.

حلیه التّقین، ص ۱۵۱، منتهی الامال: ص ۱۶۳

پیامهای بسم اله الرحمن الرحيم

بسم الله رمز توحید، نام دیگران رمز کفر.

بسم الله رمز بقاء و دوام و هر چه رنگ خدایی نداشته باشد، فانی است

بسم الله رمز عشق به خدا و توکل به اوست

بسم الله رمز خروج از تکبر و اظهار عجز به درگاه خداست

بسم الله گام اول بندگی و عبودیت است

بسم الله رمز فراری دادن شیطان است، کسی که خدا را همراه داشت شیطان در او موثر نمی افتد

بسم الله عامل قداست یافتن کارها و بیمه کردن آنهاست

بسم الله گفتن، نشان آن است که خدایا من تو را فراموش نمی کرده ام

همان گونه که محصولات و کالاهای ساخت یک کارخانه، آرم و علامت آن کارخانه را دارد، خواه به صورت جزئی باشد یا کلی،

روی آنها آرم و علامت است، مثلا یک کارخانه چینی سازی، علامت خود را روی تمام ظروف می زند، خواه ظرفهای

بزرگباشند یا ظرفهای کوچک، یا اینکه پرچم هر کشوری هم بر فراز آن کشور است و هم بر فراز کشتیهای حمل و نقل آن

کشور که در دریاها حرکت می کنند و هم بر روی میز اداری کارمندان.

این نشانه ها و علامتها به خاطر آن است که راه گم نشود و آن علامت فراموش نگردد.

نام خدا و یاد خدا نشان مسلمانی است، به همین دلیل است که در حدیث می خوانیم پیامبر اکرم ص فرمودند:

وقتی معلم بسم الله الرحمن الرحيم را به دانش آموز بیاموزد خداوند در نامه عمل طفل و پدر و مادر او معلم بیزاری از جهنم

بنویسد

تفسیر نور-ص ۱۲ و ۱۴

تقديم به پدر و مادر عزیزم

التماس دعا ...

منابع:

تبیان

شیعه نیوز

باغبانی مرند